

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Výbor pre rozvoj

2014/2233(INI)

08.05.2015

STANOVISKO

Výboru pre rozvoj

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k vonkajšiemu vplyvu obchodnej a investičnej politiky EÚ na verejno-súkromné partnerstvá v krajinách mimo EÚ
(2014/2233(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Brian Hayes

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že obchodná, investičná a rozvojová politika EÚ sú prepojené a že v článku 208 Lisabonskej zmluvy je stanovená zásada súdržnosti politík v záujme rozvoja, a vyžaduje, aby sa ciele rozvojovej spolupráce zohľadňovali v politikách, ktoré môžu mať vplyv na rozvojové krajiny; zdôrazňuje tiež, že je dôležité, aby sa investičná politika EÚ orientovala na investičné rozhodnutia, ktoré zahŕňajú skutočné posúdenie sociálneho vplyvu;
2. zdôrazňuje skutočnosť, že súkromné investície a financie pravdepodobne budú hlavnou hnacou silou udržateľného rastu, ktorý by mal v budúcich rokoch v rozvojových krajinách dosiahnuť približne 5 %; uznáva, že môžu pomôcť s podporou miestnych ekonomík a spoločností, a môžu zabezpečiť slušné pracovné miesta, a tým viesť k odstráneniu chudoby, a to za predpokladu, že priame zahraničné investície budú riadne regulované a spojené s konkrétnymi zlepšeniami hospodárstva partnerských krajín napr. prostredníctvom transferu technológií a príležitostí odbornej prípravy pre miestnu pracovnú silu; domnieva sa, za týchto okolností, že verejno-súkromné partnerstvá môžu byť prínosom pre najmenej rozvinuté krajiny, keďže neprimerané investičné riziko dostatočne nestimuluje súkromné investície; zdôrazňuje, že budúce verejno-súkromné partnerstvá v rámci rozvojového programu na obdobie po roku 2015 by mali klásť väčší dôraz na znižovanie chudoby a iné výsledky v oblasti udržateľného rozvoja a mali by byť v súlade s plánmi rozvoja partnerských krajín;
3. konštatuje, že riadne štruktúrované a účinne vykonávané verejno-súkromné partnerstvá môžu priniesť mnohé výhody, napríklad inováciu, väčšiu efektívnosť vo využívaní zdrojov, ako aj lepšie zabezpečenie a kontrolu kvality; dodáva, že verejno-súkromné partnerstvá v rozvojových krajinách sa musia posudzovať na základe ich schopnosti priniesť rozvojové výsledky, a že je potrebné spravodlivé rozdelenie bremena rizika medzi verejný a súkromný sektor; zdôrazňuje, že verejno-súkromné partnerstvá v rozvojových krajinách sa zatiaľ sústreďujú na sektory energetiky a telekomunikácií, zatiaľ čo súkromný sektor sa do sociálnej infraštruktúry naďalej zapája len zriedka; preto podporuje tie verejno-súkromné partnerstvá, ktorých hlavným cieľom je dosiahnutie udržateľných rozvojových cieľov;
4. žiada zvýšenie technickej pomoci – vrátane odbornej prípravy miestneho personálu a výmeny technológií – vládam partnerských krajín s cieľom zvýšiť ich schopnosť uplatňovať si nároky na verejno-súkromné partnerstvá a prevziať svoj diel zodpovednosti za riadenie projektov verejno-súkromného partnerstva tým, že im pomôžu zaviesť také systémy bankovníctva a správy daní, ktoré budú schopné zaistiť finančnú správu a riadenie verejných a súkromných fondov; poukazuje na to, že niektoré skúsenosti z minulosti ukazujú, že zle dohodnuté zmluvy o verejno-súkromnom partnerstve môžu zvýšiť zadlženosť štátov, a nalieha na zriadenie regulačného rámca pre zodpovedné financovanie;
5. dôrazne podporuje účinné a komplexné šírenie a plnenie usmerňujúcich zásad OSN pre

podnikanie a ľudské práva v rámci EÚ aj za jej hranicami a zdôrazňuje, že je potrebné prijať všetky nutné politické a legislatívne opatrenia na riešenie nedostatkov v účinnom uplatňovaní usmerňujúcich zásad OSN, a to aj v oblasti prístupu k spravodlivosti;

6. vyjadruje znepokojenie nad tým, že nie vždy sa zavádzajú určité záruky na zabezpečenie účelného používania verejných financií; konštatuje najmä, že ciele verejno-súkromných partnerstiev sú často vymedzené veľmi všeobecne, pričom kritériá pre konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné a včasné ciele zvyčajne chýbajú; zdôrazňuje, že verejno-súkromné partnerstvá by mali byť nástrojom, ktorý odmeňuje zodpovedné správanie sa súkromných firiem; preto sa domnieva, že je nutné zaviesť silný regulačný rámec, aby sa zabezpečil súlad týchto investícií s ľudskými právami, sociálnymi a environmentálnymi normami a normami transparentnosti a aby sa zaistilo, že súkromný sektor platí spravodlivé množstvo daní; poukazuje tiež na to, že pri každom projekte verejno-súkromného partnerstva, ktorý dostáva oficiálnu rozvojovú pomoc, je potrebné posúdenie vplyvu ex ante zamerané na rozvoj v prospech chudobných, ktoré zaistí práva obyvateľstva, najmä prístup k pôde, vode a základným sociálnym službám; zdôrazňuje, že vo fáze prípravy projektov je potrebné dohodnúť sa, po konzultácii s občianskou spoločnosťou, na merateľných ukazovateľoch výstupov a na monitorovaní, ako aj mechanizmoch hodnotenia, a účinne ich uplatňovať; vyzdvihuje význam formálnej konzultačnej a kontrolnej úlohy parlamentov a občianskej spoločnosti, aby bola zaručená úplná transparentnosť, legitímnosť a zodpovednosť;
7. domnieva sa, že verejno-súkromné partnerstvá sú potrebným inovatívnym riešením problému čoraz výraznejšieho nedostatku verejných investícií; uznáva, že verejno-súkromné partnerstvá môžu predstavovať organizačnú a inštitucionálnu výzvu pre verejný sektor, pretože sú komplexnej povahy a vyžadujú rozličné typy kvalifikácie a nové, otvorené inštitúcie; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam dobrej správy vecí verejných, zásad právneho štátu, a inkluzívnych, otvorených a transparentných verejných inštitúcií; opäť zdôrazňuje význam vedúcej úlohy EÚ pri posilňovaní cieľa udržateľného rozvoja č. 16 v oblasti spravodlivosti, ako aj účinných inštitúcií v kontexte medzivládnych rokovaní o celosvetovom rozvojovom rámci po roku 2015;
8. naliehavo žiada Komisiu, ktorá vyjadrila želanie v nasledujúcich rokoch výrazne rozšíriť využívanie kombinovaného financovania, aby zaviedla do praxe odporúčania osobitnej správy Európskeho dvora audítorov o využívaní kombinovaného financovania a aby posúdila mechanizmus kombinovaného financovania úverov a grantov, a to najmä z hľadiska rozvoja a doplnkovosti, transparentnosti a osobnej zodpovednosti vo finančnej oblasti;
9. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že spoločnosti zapojené do verejno-súkromných partnerstiev budú počas celého cyklu projektov dodržiavať zásady sociálnej zodpovednosti podnikov vrátane Globálneho paktu OSN o ľudských právach, usmerňujúcich zásad OSN pre podnikanie a ľudské práva, základných pracovných noriem MOP, noriem ochrany životného prostredia, ako aj Dohovoru OSN proti korupcii; domnieva sa, že počas celého cyklu projektov by sa mali zohľadňovať všeobecné zásady OECD, a to najmä kapitola IV, ktorá je venovaná dodržiavaniu ľudských práv; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili vynútiliteľné mechanizmy vyvodzovania zodpovednosti;

10. nabáda EÚ, aby podporovala prebiehajúci proces vypracúvania medzinárodného právne záväzného nástroja OSN pre nadnárodné spoločnosti a iné podnikateľské subjekty z hľadiska ľudských práv, keďže to ozrejmi povinnosti nadnárodných spoločností v oblasti ľudských práv, ako aj spoločností voči štátom, a zabezpečí zavedenie účinných nápravných opatrení pre obeť v prípadoch, keď je domáca jurisdikcia zjavne neschopná tieto spoločnosti účinne stíhať;
11. upozorňuje na skutočnosť, že MSP sú vedúcou silou v oblasti tvorby pracovných miest a bohatstva v rozvojových krajinách, kde vytvárajú približne 90 % pracovných miest; domnieva sa, že je nevyhnutné v čoraz väčšej miere zapájať do verejno-súkromných partnerstiev miestny súkromný sektor, ktorý je nevyhnutný pre domácu mobilizáciu zdrojov a tvorbu pracovných miest, ako aj európske MSP a začínajúce podniky, a to s cieľom mobilizovať dlhodobé finančné prostriedky, stimulovať inováciu v oblasti technológií a podnikateľských modelov, a budovať mechanizmy zaisťujúce zodpovednosť súkromného sektora;
12. zdôrazňuje, že rozvojové agentúry musia zaisťovať, aby sa verejné finančné prostriedky určené na rozvoj využívali na podporu miestnych hospodárskych sietí v rozvojových krajinách a neodkláňali sa na podporu súkromných firiem a nadnárodných spoločností z krajín, ktoré pomoc poskytujú; zdôrazňuje najmä, že cieľom verejno-súkromných partnerstiev by malo byť budovanie kapacít domácich mikropodnikov a malých a stredných podnikov;
13. pripomína, že Európska únia sa zaväzuje presadzovať rodovú rovnosť a zabezpečiť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých činnostiach; nalieha na to, aby sa rodové hľadisko začleňovalo do plánovania a vykonávania verejno-súkromných partnerstiev napr. použitím údajov rozčlenených podľa rodu a analýzy na ciele investície a stanovením kľúčových ukazovateľov výkonnosti v prospech žien v zmluvách; požaduje v tejto súvislosti zvýšenú podporu pre miestne MSP, najmä podnikateľky, aby mali prínos z rastu vedeného súkromným sektorom;
14. navrhuje, aby Komisia podporovala platformy mnohostranného štruktúrovaného dialógu, ako napríklad organizácie zastupujúce pracovníkov, podnikateľov a zamestnávateľov, ktoré budú slúžiť na budovanie dôvery a prostredníctvom ktorých sa rôzne zainteresované strany, ako sú vlády, darcovia, súkromný sektor, filantropické nadácie, miestne orgány a organizácie občianskej spoločnosti a mimovládne organizácie dohodnú na spoločných cieľoch, aby sa vytvorila istota z investičného aj administratívneho hľadiska. v tomto smere zdôrazňuje významnú úlohu delegácií EÚ v jednotlivých krajinách ako subjektu, ktorý takýto dialóg umožňuje.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	6.5.2015
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 18 -: 0 0: 6
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Louis Aliot, Beatriz Becerra Basterrechea, Nirj Deva, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Joachim Zeller
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Daniela Aiuto, Tiziana Beghin, Julie Ward